

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	
Aangevraagde activiteiten :	WNB aanvraag Ontheffing soortenbescherming
Datum ontvangst aanvraag :	30.06.2022
Locatie :	Haardijk te Hardenberg
Datum beschikking :	10.11.2022
Kenmerk :	D2022-09-003829
Zaaknummer :	2022-010008

Datum verzending

10.11.2022

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	4
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Kwetsbare periode	7
B.4	Soortspecifiek	7
B.5	Overige zaken	7
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	8
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
C.1.1	Bevoegdheid	8
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
C.1.2	Procedure	8
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	8
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	8
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	8
C.1.3	Toetsingskader soorten	8
C.1.3.1	Wettelijke regels	8
C.1.3.2	Provinciaal beleid	9
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	9
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
C.2.1.1	Omschrijving van het project	9
C.2.2	Doel van het project	9
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
C.2.4	Periode	9
C.2.5	Onderliggende documenten	10
C.2.6	Aanvullende gegevens	10
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	10
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	12
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	12
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten	13
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	13

D. SLOTCONCLUSIE	14
BIJLAGE I; KAARTEN	15

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

De heer [REDACTED] van het adviesbureau [REDACTED] heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 30 juni 2022 ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer 2022-010008. De aanvraag is gedaan vanwege de aanleg van zonnepark Haardijk. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel, hermelijn, bunzing en wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen³.

Deze ontheffing heeft betrekking op de aanleg van zonnepark Haardijk voor de locatie Haardijk te Hardenberg. Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2027. Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit:

- Eelerwoude, 2022, nader onderzoek leefgebiedenbenadering en projectplan;
- Machtigingsformulier, 2022;
- De aanvraag Wnb, ingediend op 30 juni 2022.

De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

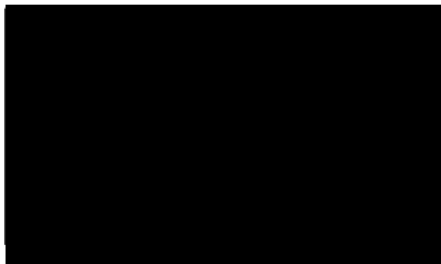
Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg;
- [REDACTED].

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,



Teamleider vergunningverlening

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 2 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-09-003829). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Kwetsbare periode

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten (egel, wezel, hermelijn en bunzing). Het ongeschikt maken kan niet uitgevoerd worden tijdens:
- Kleine marterachtigen: voortplanting 15 maart tot en met 1 september;
 - Egel: voortplantingsperiode van 15 april tot en met 1 september

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Kleine marterachtigen												
Egel												

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort(en).

B.4 Soortspecifiek

6. Voorafgaand aan de werkzaamheden maakt de ontheffinghouder het gebied ongeschikt voor kleine marterachtigen en egels. Het ongeschikt maken moet op de volgende wijze gebeuren:
- U maakt het terrein ongeschikt buiten de belangrijkste voortplantingsperioden zoals aangegeven in voorschrift 5;
 - Begroeiing wordt gekapt, potentiële verblijfplaatsen worden verwijderd en vegetatie wordt stapvoets van binnen naar buiten kort gemaaid (maximaal 10cm);
 - De werkzaamheden starten direct of de begroeiing moet lager worden gehouden dan 10cm;
 - Het ongeschikt maken vindt plaats onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel en kleine marterachtigen.
7. Na oplevering wordt het gebied onder de zonnepanelen geschikt gemaakt als leefgebied voor de egel en kleine marterachtigen door het te laten begroeien met grassen en kruiden vergelijkbaar met de situatie voor de werkzaamheden. Het plangebied blijft door de bijna volledige afwezigheid van verstoring door mensen, huisdieren en machines geschikt leefgebied voor de egels en kleine marterachtigen.
8. Het plangebied blijft na oplevering bereikbaar voor egels en kleine marterachtigen, door verhoogde hekwerken of openingen in het hekwerk. Alle belangrijke mogelijke verbindingroutes, zoals aangegeven in figuur 2, blijven intact of worden bij de afronding van de werkzaamheden hersteld.
9. Minimaal 0,62 ha bloemrijk grasland en minimaal 1,42 ha struiken, in de vorm van singels en versterking van bestaande houtige elementen, worden toegevoegd bij de afronding van de werkzaamheden. Herinrichting van het plangebied gaat volgens de landschappelijke inpassing van het zonnepark zoals aangegeven in figuur 4 in bijlage I.

B.5 Overige zaken

10. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de egel, bunzing, hermelijn en wezel.
11. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Hardenberg

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project

Solarfields Nederland B.V. heeft het plan opgevat om zonnepark Haardijk (voor een termijn van 25 jaar) te realiseren ter grootte van bruto circa 17 hectare, aan de noordwestkant van de kern Hardenberg, ten noordwesten van het bedrijventgebied Haardijk II.



Figuur 1; Ligging plangebied (situatie op de luchtfoto 2018)

C.2.2 Doel van het project

De gemeente Hardenberg heeft een doelstelling voor een aandeel duurzame energie van 14% in 2020 en doelstellingen voor de verdere ontwikkeling van dit aandeel naar 20% in 2023. De gemeente geeft in haar afwegingskader 'Duurzame energie kansen en kader' aan dat zonneparken een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het behalen van de doelstellingen. Dit zonnepark zal hieraan bijdragen.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de egel, hermelijn, bunzing en wezel van het verbod om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen¹⁰.

C.2.4 Periode

Deze ontheffing is aanvraagt voor de periode 30 juni 2022 tot en met 29 juni 2027.

C.2.5 Onderliggende documenten

⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Eelerwoude, 2022, nader onderzoek leefgebiedenbenadering en projectplan;
- Machtigingsformulier, 2022;
- De aanvraag Wnb, ingediend op 30 juni 2022.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 30 juni 2022 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het projectplan Haardijk¹¹ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en gericht onderzoek naar vogels met een jaarrond beschermde nestplaats (takkenest/horst), veldspitsmuis en levendbarende hagedis;
- Voor het bureauonderzoek is gebruikgemaakt van verspreidingsinformatie van NDFF en de flora- en faunadatabase van Eelerwoude;
- Op basis van een aantal veldbezoeken is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van jaarrond beschermde broedvogels, veldspitsmuis, levendbarende hagedis, egel en kleine marterachtigen. De veldbezoeken zijn beschreven in tabel 1;
- Tijdens het veldonderzoek met life-traps zijn geen veldspitsmuizen aangetroffen;
- Bij de inventarisatie van takkennesten tijdens de quickscan is een nest van buizerd aangetroffen. Deze nestlocatie blijft behouden. De sterk verstorende werkzaamheden tijdens de aanlegfase worden buiten het broedseizoen uitgevoerd;
- De levendbarende hagedis is onderzocht middels reptielplaten. Tijdens dit onderzoek en de overige veldbezoeken zijn geen levendbarende hagedissen aangetroffen;
- Voor de egel en kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) is een leefgebiedenbenadering uitgevoerd (zie figuur 2). In het gehele agrarische gebied en de overige groene omgeving in het buitengebied wordt zeer waarschijnlijk gefoerageerd door zowel de egel als de kleine marterachtigen.

¹¹ Hoofdstuk 4

Tabel 1; Type onderzoek, datum, start- en eindtijd, onderzoeker(s) en de weersomstandigheden genoteerd per veldbezoek.

Datum	Type onderzoek	Start –eindtijd	Onderzoeker	Weersomstandigheden
25-03-2022	Buizerdnest en inventarisatie levendbarende hagedis + leggen reptielplaten	11.00 – 13.00	NO	14 °C, droog, onbewolkt, windkracht 2 Bft
02-05-2022	Plaatsen lifetraps en inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	06.45 - 10.45	NO, CO	6 °C, droog, onbewolkt, windkracht 1 Bft
03-05-2022	Scherp zetten lifetraps en inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	07.25 - 11.25	NO	8 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 1 Bft
03-05-2022	Buizerdnest en controle lifetraps en inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	18.30 - 20.45	NO	12 °C, droog, zwaar bewolkt, windkracht 1 Bft
04-05-2022	Controle lifetraps inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	06.30 - 09.30	NO	7 °C, droog, zwaar bewolkt, windkracht 1 Bft
04-05-2022	Controle lifetraps en inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	15.55 - 19.55	CO	15 °C, droog, zwaar bewolkt, windkracht 1 Bft
05-05-2022	Controle lifetraps en inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	07.00 – 10.10	NO	7 °C, droog, onbewolkt, windkracht 1 Bft
05-05-2022	Controle lifetraps inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	18.00 - 19.55	NO	16 °C, droog, onbewolkt, windkracht 1 Bft
06-05-2022	Buizerdnest, controle en ophalen lifetraps en inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten	06.35 – 08.35	CO	6 °C, droog, licht bewolkt, windkracht 0 Bft
31-05-2022	Buizerdnest en Inventarisatie levendbarende hagedis + reptielplaten ophalen	10.00-12.00	CO	14 °C, droog, onbewolkt, windkracht 0 Bft



Figuur 2; ecologische functiekaart van het plangebied, egels en kleine marterachtigen. Plangebied (rood omlijnd) en de omgeving met leefgebieden (voortplanting, rustplaats en foerageergebied) bos en opgaande beplanting (groen), ruigte en ruig grasland (oranje), belangrijke mogelijke verbindingen (bermen en greppels (geel)).

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan verloren:

- Leefgebied van de egel, wezel, bunzing en hermelijn. Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden is verstoring en vernietiging van eventuele voortplantings- en rustplaatsen niet uit

te sluiten. Effecten op verbindingzones of een essentieel onderdeel van het leefgebied als foerageergebieden van egel en de kleine marterachtigen worden niet verwacht aangezien deze buiten het plangebied liggen en/of ruim voldoende alternatief voorhanden is. Enkel de verbindingzone in het midden van het plangebied wordt verstoord, deze zal bij de afronding van het project worden hersteld en geschikt gemaakt voor de betrokken soorten. Winterverblijfplaatsen van de egels zijn niet te verwachten omdat het plangebied hier niet geschikt voor is.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹², zijn voldoende. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de egel, wezel, bunzing, hermelijn zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het plangebied wordt voorzichtig stapsgewijs ongeschikt gemaakt van binnen naar buiten. Hierdoor hebben de dieren alle kans om te ontsnappen;
- Het gebied onder de zonnepanelen wordt begroeid met de oorspronkelijke vegetatie, grassen en kruiden;
- De randen van het plangebied worden, doormiddel van het aanleggen van vegetatie en ruigtes, verbeterd leefgebied voor de kleine marterachtigen en egel;
- Het terrein blijft geschikt voor de soorten, alle verbindingzones blijven intact en worden hersteld.

De egel staat sinds 1994 op de Rode lijst. Destijds als "thans niet bedreigd", maar sinds 2009 is de status gewijzigd in "onvoldoende gegevens". In 2019 heeft de provincie Overijssel de egel van de vrijstellingslijst gehaald omdat de staat van instandhouding onvoldoende vaststaat.

De bunzing heeft een matig ongunstige staat van instandhouding. Dit is met name te wijten aan een matige kwaliteit van het leefgebied en toekomstperspectief. Het is lastig om de hermelijn soortgericht te inventariseren door de slechte populatie-ecologie en verborgen leefwijze. Het algemene beeld is dat het met de hermelijn het slechtst gaat van de drie soorten kleine marters en dat de populatie hermelijn de afgelopen vijf jaar is afgenomen in zowel aantal als verspreiding. De wezel is geen habitatrichtlijnsoort en de staat van instandhouding is derhalve niet specifiek bepaald. Wel valt de soort op de Nederlandse rode lijst als gevoelig te boek. In Overijssel lijkt de wezel over het algemeen af te nemen.

Wij oordelen dat een afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding niet aan de orde is. De verstoring vindt plaats buiten de kwetsbare voortplantingsperioden en bij de afronding van de werkzaamheden is het plangebied weer geschikt voor de betrokken soorten. Daarnaast is het huidige plangebied ongeschikt als overwinteringsgebied van egel, de werkzaamheden doen daarom ook geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de egel.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van zonnepark Haardijk leiden tot het opzettelijk beschadigen van verblijfplaatsen van de egel, wezel, bunzing en hermelijn. Dit is een overtreding van het verbodsartikel genoemd in artikel 3.10. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Bij alternatieve locaties in de gemeente Hardenberg is de kans zeer groot dat hier beschermde soorten aanwezig zijn. Voor de egel, kleine marterachtigen en andere soorten is in het buitengebied van Hardenberg bijna overal leefgebied aanwezig. De effecten op deze dieren treden op een alternatieve locatie vrijwel zeker op. Verder worden alle mogelijke maatregelen genomen om overlast op de egel, wezel, bunzing en hermelijn tot een minimum te beperken. Een alternatieve locatie, werkwijze of planning is dus niet aan de orde.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

¹² Hoofdstuk 11 van het activiteitenplan

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

De gemeente Hardenberg heeft een doelstelling voor een aandeel duurzame energie van 14% in 2020 en doelstellingen voor de verdere ontwikkeling van dit aandeel naar 20% in 2023, met een ondergrens van 16% en 30% in 2030. De gemeente geeft in haar afwegingskader 'Duurzame energie kansen en kader' aan dat zonneparken een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het behalen van de doelstellingen. Het doel van de aanleg van het zonnepark is om een bijdrage te leveren aan de duurzame opwekking van energie.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹³ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁴. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹³ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁴ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

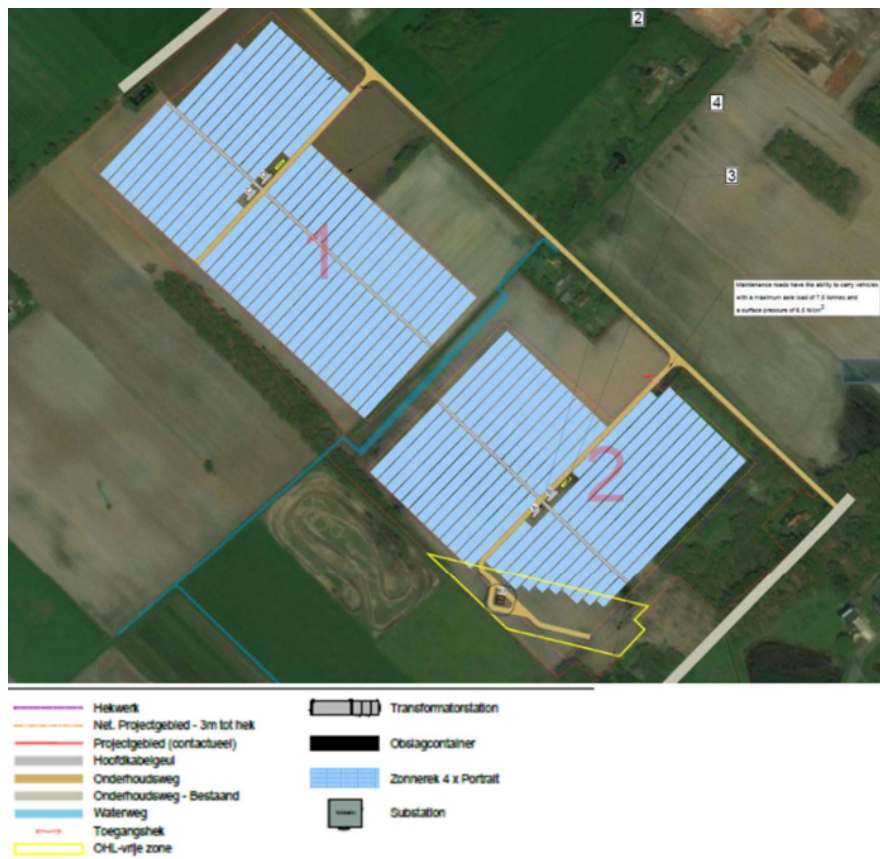
D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepaling om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel, hermelijn, bunzing en wezel (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁵ kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

Bijlage I; Kaarten



Figuur 3; Ontwerp Zonnepark haardijk



Figuur 4; landschappelijke inpassing van het zonnepark.